

HIBLU **Kipihac wê la vô tibii Hiblu ge**

Anutu nu tuc kô i kiyang mi lam nêl vô il

¹ Ilage Anutu nêl i kiyang vô plopete tiyi buc tibeac ên nêb he i loc nêl vô il buge ên he i ngô. Om wê Anutu nêl i kiyang vô plopete ilage, od o timu vô môp tived lêm. Nge, timu vô môp toto di nêl i kiyang vô he. ² Lêc buc timuên viwen gwêbaga Anutu vông môp paha bêga nêbê vông nu tuc lam ên nêb i lam nêl Anutu kiyang i yêp seac vô il. Ilage Anutu nêl om nu tuc tung lag yuu kibun, di Anutu vînoo i pyap ên nêb ob nêl nu tuc lê lec susu lag yuu kibun vihati. ³ Xêseac wê Yesu vông ge tiyi xochê xêseac wê Anutu vông ge, di Yesu hixôn Anutu, yuu xôn tiyima. Di kiyang wê Yesu vông ge xêkizêc om ngidu susu lag yuu kibun vihati yang ge xôn di vông he dô xêkizêc. Yesu lam yib ên nêb ob vô xomxo vêl ên he nêl nipaên. Pyap dêc lax mi la dô vô Anutu vigê hiyôv gê kisii ganê.

Anutu nu tuc ngînoo angela vêl

⁴ Anutu vông lê levac vô nu tuc om nu tuc ngînoo angela vihati vêl, ên lê levac wê Anutu nu tuc vông ge luu angela lê vêl. ⁵ Ilage Anutu nêl vô nu tuc ên nêbê,
“Ông ge a nug, di gwêbaga a vông ông lêm vô levac.”

Anutu nêl bêge. Nang di nêl vô nu tuc tii vac nang ên nêbê,

“A tu ông mam, di ông tu a nug.”

Anutu nêl bêge, lêc o nêl bêge vô angela ti lêm. Nge, nêl vô nu tuc tived. ⁶ Om vô buc wê Anutu nêb obêc vông nu tuc lam kibun ga ge od Anutu nêl ên nêbê,

“Angela wê a vông ge, he vihati i yev vixa kitu vô a nug tuc.”

⁷ Nang dêc nêl kiyang lec angela tii vac nang bêga ên nêbê,

“Angela wê a vông ge tu a nuge yuac, om a obêc nêl ge od he obêc tiyi xocbê lea, me he obêc tiyi xocbê ngwax mahelac di ob la vông yuac tiyi xocbê a nêl ge.”

⁸ Anutu nêl vô angela ên nêbê he tu i nue yuac, lêc nêl vô nu tuc bêga ên nêbê,

“O Anutu, ông tu xomxo nêl levac wê ông obêc dô luta lêc luta, di ông viac nume vihati ya kiyang yuu môp bôbac. ⁹ Ông xêmyaa mi vin lec môp nivîha vihati, dom kiyang yuu môp nipaên ge vông ông xêmyaa vô myavinê. Mêgem a wê ông Anutu a ge, a vînoo ông di vông ông xêmyaa vô nivîha luu wê a vông vô lime ge vêl.”

¹⁰ Nang dêc Anutu nêl vô nu tuc tii vac nang ên nêbê,

“Apumtau, vô buc taxlee ge ôcông va tu kibun kehe, di ôcông va vigêm tung lag hixôn.

¹¹ Obêc buc ti ge od susu lag yuu kibun vihati yang xôa obêc ma, dom ông obêc dô luta. Susu lag yuu kibun vihati obêc vô tikwê tiyi xocbê nivîmihi tikwê ge, ¹² om ông obêc vilun he i tiyi xocbê xomxo vilun nivîmihi tikwê ên nêb ob nêx i la vêl ge,

di ông obêc pilepac he vô paha lec. Dom ôcông va ge, ông obêc pilepac lêm. Nge, ông obêc dô tiyi xocbê ông dô gwêbaga di ông obêc dô luta lêc luta.”

¹³ Nang dêc Anutu nêl ên nêbê,

“Ông lam dô vô a vigêg hiyôv, di i loc tyip vô buc wê a obêc vông xomxo wê vông vevac vô ông ge he i lam dô vac ông kwa ngibi.”

Anutu nêl bêge, lêc o nêl vô angela ti lêm. Nge, nêl vô nu tuc tived, ¹⁴ ên angela ge Anutu nue yuac wê tiyi xocbê myakilôhông ge. Om Anutu vông yuac vô he ên nêb he i loc ngidu xomxo wê Anutu ob vô he vêl ên he nêl nipaên ge xôn.

2

Il ob vô ninyad vô Yesu kiyang

¹ Yesu nginoo angela vêl, om a ob nêl vô xam bê kiyang wê il ngô pyap ge il ob hôm xôn pilihi di seaên kiyang tige i ma. ² Ilage Anutu nêl i xolac vô angela di vông he lam nêl kitong vô xomxo kibun ga. Kiyang wê he lam nêl ge vixôhilông nôn. Ilage xomxo wê ngôên angela kiyang ma di vô nîmi vô ge, he vihati kô myaviwen tiyi wê he vông ge. ³ Lêc Yesu lê nginoo angela vêl di Yesu vông vizid levac vô il ên wê vô il vêl ên il nêl nipaên ge. Om il obêc vô nîmid vô vizid levac tige ge od il ob pec ên myaviwen nipaên wê Anutu ob vông vô il ge tibêna? Apumtau Yesu nêl taxlee ên nêbê obêc kitya il nêl nipaên vêl, di xomxo wê ngô Yesu vya ge nêl kitong vô il hixôn ên nêbê, “Kiyang tige vixôhilông nôn.” ⁴ Mêdêc Anutu nêb ob ngidu kiyang tige xôn, om vông do

levac viyang viyang hixôn xêkizêc manôn toto, di vông xovôên toto wê Myakilôhô Ngibua vông ge vô xomxo toto tiyi xocbê ici va xovô ên nêb ob vông vô he ge.

Yesu tu il badzub wê vô il vêl ên il nêd nipaên ge

⁵ A ob nêl kiyang lec môt wê Anutu obêc vông gê kibun ga vô buc timuên ge. Anutu o nêl vô angela ên nêbê he ob tu levac di viac kibun vô buc tige lêm. ⁶ Nge, kiyang yêp vac xolac bêga ên nêbê,

“O Anutu, xomxo ga xomxo kibun, lêc bêna lêc ông xo he? Di he ge xomxo kibun nu, lêc bêna lêc ông viac he?”

⁷ Vô buc myabo tya ông vông xomxo kibun ga la dô vac angela kwa ngibi. Nang dêc ông vông he lê vô levac di hôm he lê lec,

⁸ di ông vông susu vihati la vac he kwa ngibi.”

Xolac nêl bêge, om il ob xovô bê Anutu tung susu vihati dô vac xomxo kwa ngibi, om susu ti o dô vaxvax lêm. Lêc gwêbaga il o xê wê susu vihati dô vac xomxo kwa ngibi ge lêm. ⁹ Nge, il xovô Yesu môci. Ilage Anutu lee yuu ên nêbê Yesu i loc dô vac angela kwa ngibi i tiyi buc myabo wê i lam dô kibun ga ge. Anutu xo vîgwe pisiv ên il om vông Yesu lam yib ên il vihati nêd nipaên. Yesu kilê myavinê levac di yib, mêgem Anutu yong Yesu di vông lê levac vô i.

¹⁰ Anutu tung susu lag yuu kibun vihati ên nêb he i vông i lê i vô levac. Di Anutu nêb ob vông xomxo tîbeac i tu i nue mi tung he la dô vac xêseac wê i vông ge. Mêgem vông Yesu lam

kilê myavinê levac ên nêb myavinê wê i kilê ge i vông i tu il nêd mugên wê ob vô il vêl ên il nêd nipaên ge. Om Anutu piyôp wê vông Yesu lam kilê myavinê ge, ge môt nivîha. ¹¹ Il ge Anutu nue il, ên wê Yesu kitya il nêd nipaên vêl di vông il tu xomxo ngîbua ge. Mêgem il xôn Yesu, il Mag tîbed. Om Yesu nêl il ên nêbê i lie il, di i ni o yoc ên wê nêl bêge lêm. ¹² Om Yesu nêl vô Anutu bêga ên nêbê,

“A obêc nêl ông lêm i yêp seac vô lige, di a obêc vông lilo wê ob pimil ông lêm vô levac ge vac lige vông vinên mahîgun.”

¹³ Nang dêc Yesu nêl tii vac nang ên nêbê,
“A vông i vin bêga ên a nêbê Mag Anutu ob ngîdu a xôn.”

Yesu nêl bêge, nang dêc nêl i tii vac nang ên nêbê,
“Wê lê. A dô ga, di Anutu nue wê vông vô a ge dô hixôn a.”

Yesu lam tu xomxo kibun xochê il ga

¹⁴ Il wê Anutu nue ge, il xomxo kibun wê il nidnivi kibun. Om Yesu êno lam kô ninivi kibun ga tiyi il nidnivi, di yib ên nêb yibên wê i vông ge i kitya Seten hixôn xêkizêc wê i vông ge i loc vêl, ên xêkizêc wê Seten vông ge didii xomxo vac yibên. ¹⁵ Buc vîhati wê xomxo dô maviha lec kibun ga ge, he vîhati xona ên buc wê he ob yib lec ge, om xonaên tige hêm he xôn. Mêgem Yesu lam yib ên nêb ob piwelac he vêl ên xonaên ên yibên. ¹⁶ Il ob xovô bê Yesu o lam yib ên nêb ob ngîdu angela xôn lêm. Nge, lam yib ên nêb ob ngîdu Eblaham bue il xôn. ¹⁷ Anutu vông Yesu lam tu xomxo kibun ga xochê il ge, di Yesu kô

vinyin yuu nipaên vihati tiyi xocbê il kô ge. Yesu vông bêge om tu il xomxo levac wê mi vông daa vô Anutu ên nêb i kitya xomxo nêb nipaên vêl, tiyi xocbê xomxo Islel daa siên nêb levac wê Hetplis* ge vông ilage. Om Yesu tu il nêd Hetplis wê xo vigwe pîsiv ên il di vông yuac wê Anutu vông vô i ge vô nôn lec, di vông ici va tu daa vô Anutu ên nêb i kitya il nêd nipaên vêl di kitya ni nyagên wê Anutu xo lec il ge vêl êno. ¹⁸ Buc wê Yesu lam dô kibun ga ge od vinyin yuu myavinê toto tulec i di yaxên i, om gwêbaga vinyin yuu myavinê obêc tulec il ge od Yesu tiyi wê ob ngidu il xôn ge.

3

Yesu kô lê levac luu Moses lê vêl

¹ Xam lige vông vinên wê Anutu vînoo xam ên nêb xam obêc dô hixôn i vac i ben kisiinê ge, xam xo Yesu pîlihi, ên Yesu ge il Sinale yuu Hetplis* wê il vông i vin i di nêl i lê yêp seac. ² Anutu vînoo Yesu ên nêb i kô yuac tige, om Yesu vông i tiyi di o sea yuac tige lêm, tiyi xocbê Moses vông yuac wê Anutu vông vô i ên nêb i vông vac

---

* **2:17:** Lê Hetplis ge nêl lec xomxo Islel ti wê tu xomxo daa siên nêb levac ge. Yuac wê xomxo tige vông ge bêga nêbê la vac Anutu xumac ngibua nilô ngwe wê ngibua nôn ge mi la si daa vô Anutu ên nêb i kitya he Islele vihati nêb nipaên vêl. Lêc o vông vô buc tibeac lêm. Nge, vông lu tibeac vac kliskas ti. Vac kîpîhac wê Matyu, Mak, Luk di Jon kivuu lec Yesu Kîlisi ge od xe kivuu xomxo tige lê bêga nêbê xomxo daa siên nêb levac, me xomxo wê mi si daa ge nêb levac. Lêc vac kîpîhac Hiblu ga kiyang tige yêp tibeac om xe kivuu myabo bê Hetplis. * **3:1:** ông wê Hiblu 2:17.

Anutu nue Islel mahigun ge. ³ Lêc Anutu vông Yesu lê vô levac luu Moses lê vêl. Ên il ob nêl xumac ti lê i vô levac lêm. Nge, xomxo ti wê lox xumac tige, il ob nêl i lê i vô levac luu xumac vêl. ⁴ Ên xumac vihati wê le lec kibun ga ge, xomxo toto lox, lêc Anutu ge wê tung susu vihati yang. ⁵ Moses vông yuac wê Anutu vông vô i ge vô nôn lec vac Anutu nue Islel mahigun. Yuac wê Moses vông ge bêga nêbê nêl yuac wê Anutu nêb ob vông timuên ge kitong. Om Moses vông yuac tiyi xocbê Anutu nu yuac ti. ⁶ Dom Kîlisi ge Anutu nu nôn, om o vông yuac tiyi xocbê Anutu nu yuac ti lêm. Nge, vông yuac tiyi xocbê ma ob vông vô nu ti. Om tu Anutu nue nêl levac đi vông yuac wê Anutu vông vô i ge nivîha. Mêgem il obêc hôm vông vinên wê il vông ge xôn pîlihi đi dô hixôn xêdyaa nivîha đi bin vizid wê Anutu nêb obêc vông vô il ge od ge wê il obêc dô i tiyi Anutu nue.

Xomxo Islel o tulec seac dô vêlên lêm

⁷ Ngô lê. Myakîlôhê Ngîbua nêl vac xolac bêga ên nêbê,

“Gwêbaga xam obêc ngô Anutu kiyang ge ⁸ od le i léc vông i tiyi xocbê bume Islel vông ilage lêm, ên a nêl a kiyang vô bume Islel vac vîgwe myadongên, léc he vô nînya kitu vô ên he nêb ob yaxên a.

⁹ He dô vac vîgwe myadongên tiyi klîsmas kehe yuu, đi yê yuac wê a vông vac he mahigun ge. Lêc he lungên a nang, đi he vông môp nîpâên nang nêb ob yaxên a.

¹⁰ Mêgem a nig nyag vô he, ên he vông nilô la vô môt nipaên di he o ngô a kiyang mi timu vô lêm.

¹¹ A nilôg vô myavinê vô he, om a nêl vixôhilôg nôl bê he obêc lam dô seac vêl hixôn a lêm.”

¹² Anutu nêl bêge, om xam lige, xam viac xam, gec lêc xam divông nilôm la vô môt nipaên di sea vông vinên wê xam vông ge di vô nimim vô Anutu mavîha. ¹³ Buc wê Anutu nêl ilage ên nêbê, “Gwêbaga”, ge Anutu o nêl lec buc ilage tibed lêm. Nge, nêl lec gwêbaga hixôn. Om buc vihati ge, xam nêl kiyang nivîha wê ob ngîdu xam xôn ge vôma, êdêc môt nipaên i o lêc kityoo xam di vông xam nilôm i le teva ên Anutu lêm.

¹⁴ Ên ilage il ngô Kîlisi kiyang di vông i vin. Om gwêbaga il ob hêm vông vinên wê il vông ge xôn pîlihi di i loc tyip vô buc wê il ob xib lec ge. Il obêc vông bêge ge od il obêc la dô madvîha hixôn Kîlisi.

¹⁵ Om xam ngô Anutu kiyang i tii vac nang wê nêl ên nêbê,

“Gwêbaga xam obêc ngô Anutu kiyang ge, od le i lêc vông i tiyi xocbê bume Islel vông ilage lêm. Ên a nêl a kiyang vô he lêc he vô nînya kitu vô.”

¹⁶ Ilage xomxo letyae ngô Anutu kiyang lêc vô nînya kitu vô? Ge he wê Moses kô he vêl vac vigwe Isip mi didii he mi la vac vigwe myadongên ge. ¹⁷ Di Anutu xêyaa vô myavinê vô xomxo letyae tiyi klismas kehe yuuê? Anutu xêyaa vô myavinê vô he Islel wê vông môt nipaên vac vigwe myadongên ge, om hi he yib mi

he ninivi yêp vac vigwe myadongên. ¹⁸ Di Anutu nêl kiyang vixôhilôg nôn vô letyae ên nêbê he ob la dô seac vêl hixôn i lêmê? Anutu nêl kiyang bêge vô he Islel wê o ngô kiyang wê i vông ge lêm. ¹⁹ Mêgem il ob xovô bê he o vông i vin lêm om he o tiyi wê he ob la dô seac vêl hixôn Anutu ge lêm.

4

Seac dô vêlên ge yêp vô Anutu

¹ Ilage Anutu hilu kiyang mi i yêp pyap. Kiyang tige nêl ên nêbê, “Xam obêc lam dô seac vêl hixôn a.” Kiyang nêl bêge, om il ob xona nêd di viac il, ên Anutu obêc yê vông vinên wê il vông ge tiyiên ma ge od il obêc la dô seac vêl hixôn i lêm. ² Ên Anutu xolac nivaha lam vô il tiyi xocbê lam vô xomxo Islel ilage. Lêc kiyang tige o ngidu he xôn lêm. Ên he ngô lê, lêc he o vông i vin lêm. ³ Lêc il wê il vông i vin Anutu kiyang tige, il obêc la dô seac vêl hixôn Anutu. Lêc Anutu nêl kiyang lec he wê o vông i vin lêm ge bêga ên nêbê,

“A nilôg vô myavinê vô he, om a nêl vixôhilôg nôn bêga bê he ob lam dô seac vêl hixôn a lêm.”

Anutu nêl bêge lec seac dô vêlên wê i vông ge, ên taxlee wê Anutu tung lag yuu kibun hixôn susu vihati pyap ge od o vông yuac ti tii vac lêm. Nge, dô seac vêl di viac vô vigwe wê il ob la dô seac vêl lec ge. ⁴ Om buc wê vông vigê vilu di sec yuu ge, kiyang yêp lec buc tige vac xolac bêga ên nêbê,

“Anutu vông i yuac vîhati tiyi buc vîgê vilu di sec ti. Pyap dêc buc ti wê vông vîgê vilu di sec yuu ge od dô seac vêl.”

⁵ Nang dêc Anutu nêl lec he wê o vông i vin lêm ge bêga ên nêbê, “He obêc lam dô seac vêl hixôn a lêm.”

⁶ Ilage he Islel vô nînya kitu vô Anutu kiyang nivîha, mêgem he o la dô seac vêl hixôn Anutu lêm. Kiyang wê Anutu hîlu ilage ên nêbê xomxo obêc la dô seac vêl hixôn i ge, kiyang tige yêp vô il gwêbaga hixôn. ⁷ Ên he Islel vô nînya kitu vô Anutu kiyang. Om Anutu vînoo buc paha gwêbaga ên nêbê il ngô i kiyang di vông i vin êdêc la dô seac vêl hixôn i. Anutu nêl buc tige ên nêbê buc gwêbaga. Klîsmas tîbeac lam la vêl, lêc kiyang wê a nêl pyap ge, Anutu nêl tii vac vô Devit, om Devit nêl kiyang tyo yêp seac tii vac nang bêga ên nêbê,
“Gwêbaga, xam obêc ngô Anutu kiyang ge, od le i lêc vô nînya kitu vô lêm.”

⁸ Ilage xomxo Islel la dô vac vîgwe myadongên, mêd Josua didii he mi la vac vîgwe paha. Josua obêc didii he mi he la dô seac vêl hixôn Anutu ge od Anutu ob nêl kiyang lec buc paha ngwe lêm. Lêc Josua o vông vîgwe seac dô vêlên vô he lêm. Om Anutu nêl buc paha wê xomxo ob la dô seac vêl hixôn i ge. ⁹ Om il xovô ên il nêbê Anutu viac buc timuên wê nue obêc la dô seac vêl hixôn i ge. Buc seac dô vêlên tige tiyi xocbê buc da wê il mi dô seac vêl lec ge. ¹⁰ Om xomxo wê ob la dô seac vêl hixôn Anutu ge, he ob la vông yuac ti tii vac lêm. Nge, he yuac tîyôô om he obêc dô seac vêl i tiyi xocbê Anutu wê tung lag yuu kibun

pyap di dô seac vêl ge. ¹¹ Mêgem a ob nêl bê il ob vông yuac xêkizêc êdêc la dô seac vêl hixôn Anutu, ên xomxo ti obêc timu vô Islel vông môm ilage di vô nîmi vô Anutu kiyang ge od o tiyi wê obêc la dô seac vêl hixôn Anutu ge lêm.

¹² Xam xovô bêga bê Anutu kiyang ge maviha di luu yipac wê manôn vilu vilu ge vêl, om vông yuac xêkizêc vac il nilôd tiyi xochê il gôl bwoc ya yipac di susu wê dô vac nilô nilô ge yêp seac. Anutu kiyang êno vông yuac vac il nilôd di vông kiyang yuu môm wê yêp vac il nilôd ge yêp seac vô il mi il xovô. ¹³ Xomxo hixôn susu wê Anutu tung ge, ti o tiyi wê ob xôpac ên Anutu ge lêm. Nge, vihati le seac vô Anutu manôn, di i yê kiyang yuu môm wê yêp vac il nilôd ge vihati, di Anutu vaci wê ob yaxên il toto môm yuu nilôd.

¹⁴ Il nêd xomxo levac dô wê kô lê Hetplis* mi la dô kisii ganê. Ge Yesu wê Anutu nu tuc ge. Il xovô bêge om il ob hôm vông vinên wê il vông ge xôn pîlihi. ¹⁵ Ên buc wê il nêd Hetplis Yesu lam dô kibun ga ge od viyin yuu yaxên vihati tulec i tiyi xochê tulec il gwêbaga, lêc i o vông nipaên ti lêm. Il nêd xêkizêc ti o yêp wê il ob vông vevac vô nipaên ya ge lêm, lêc Yesu tulec yaxên vihati tiyi xochê il mi yaxên ge om xovô di xo vigwe pisiv ên il. ¹⁶ Il xovô bêge, mêgem il ob la kwabo vô Anutu wê vizid nivîha kehe ge, di il ob xona ên i lêm. Nge, il ob kitaa vô i vô buc wê il tulec viyin ge, ên Anutu i xo vigwe pisiv ên il di vông vizid nivîha wê i vông ge i ngîdu il xôn.

---

* **4:14:** ông wê Hiblu 2:17.

5

Yesu ge Hetplis wê kitya il nêd nipaên vêl ge

¹ Hetplis ge xomxo Islel ti wê Anutu vînoo i ên nêb i tu Hetplis, om yuac wê i vông ge bêga nêbê tu Islel vîhati manôn dî la le vô Anutu manôn. Om mi tung daa dî si daa vô Anutu ên nipaên wê he Islel vông ge. ² Lêc xomxo tige, xomxo xêlehelehe wê môt nipaên tixuu i tiyi xocbê tixuu il ge. Om ob lum nêl kiyang vô xomxo wê lungên môt nivîha dî sea Anutu vông môt mi la vac nipaên ge. ³ Om buc wê obêc tung daa vô Anutu ên nipaên wê lie Islel vông ge, od ob tung daa ên nipaên wê ici vông ge hixôn.

⁴ Lê levac wê nêbê Hetplis ge, xomxo ti o tiyi wê ici va ob kô lê tige lêm. Nge, Anutu vaci wê ob vînoo xomxo Hetplis tige, tiyi xocbê Anutu vînoo Elon ilage ên nêb i tu Hetplis wê mugên taxlee ge.

⁵ Kîlisi êno o yong ici va ên nêb ob tu Hetplis lêm. Nge, Anutu vaci vînoo i ên nêb i kô yuac Hetplis, dî nêl vô i ên nêbê,

“Ông ge a nug ông, om gwêbaga a ob vông ông lêm i vô levac.”

⁶ Nang dêc Anutu nêl vô Yesu tii vac nang ên nêbê,

“Ông kô yuac Hetplis wê ob yêp luta tiyi xocbê Melkisedek ge.”

⁷ Vô buc wê Yesu lam dô kibun ga ge, od kitaa vô Anutu ên nêb i vô i vêl ên môt wê ob yib ge, dî tyuc la kisii dî byag hixôn. Yesu ngô ma Anutu kiyang dî dô vac i kwa ngibi, om Anutu ngô kitaaên wê i vông ge. ⁸ Yesu ge Anutu nu,

lêc kilê myavinê levac, di myavinê tige vông i vô ninya lehe vô Anutu kiyang,⁹ di vông i tu xomxo wê nipaên ti o yêp vô i lêm ge. Mêgem xomxo wê ngô Yesu kiyang mi timu vô ge, Yesu ob tu he nê n levac wê ob kitya he nê n nipaên vêl di vông he la dô vac nivîha wê luta lêc luta ge.¹⁰ Anutu vinoo Yesu ên nêb i tu Hetplis tiyi xocbê Melkisedek ge.

Il ob dô tiyi xocbê nipipwo lêm

¹¹ Xe nêb xe ob nêl kiyang tibeac vô xam lec Melkisedek, lêc xam ob xovô kiyang paha decdec lêm. Om xam vông yuac levac vô xe wê xe ob nêl kiyang tige kehe kitong vô xam ge.¹² Xam ngô xolac mi xovô ilatikwê tiyi wê xam ob nêl xolac vô xomxo gwêbaga. Lêc xam o tiyi lêm. Om xomxo ob nêl xolac wê o viyin lêm wê xam ngô ilage i tii vac vô xam. Xam o tiyi xocbê xomxo levac wê ob ya yaên xêkizêc ge lêm. Nge, xam tiyi xocbê nume nipipwo wê gên lul ge.¹³ Ên Anutu kiyang wê viyin ge, xomxo vông vinên wê o vyac xovô kiyang tige lêm ge, he tiyi xocbê nipipwo wê gên lul ge, om he tiyiên ma wê ob yaxên môp nivîha di nipaên ge.¹⁴ Dom xomxo wê xovô Anutu kiyang wê viyin ge, he tiyi xocbê xomxo levac wê ya yaên xêkizêc ge. Ên he mi yaxên môp wê he vông ge tiyi buc vihati, om he tiyi wê he ob yaxên môp vihati mi xovô bê nivîha me nipaên.

6

Kîlisi kiyang wê viyin maên ge

1-2 Kilisi kiyang wê xam ngô ilage o viyin lêm om xam ngô mi xovô pyap. Ên kiyang wê viyin maên ge nêl bêga ên nêbê il sea môp wê ob vông il vô nipaên ge di vông nilôd i loc vô Anutu, di vông i vin i. Nang dêc Kilisi kiyang taxlee wê viyin maên ge nêl môp lipacên yuu môp wê xomxo vyax vigê lec lie bazub ge kitong, di nêl ên nêbê xomxo yibên obêc kidi lec maviha, di Anutu ob yaxên xomxo nipaên di ob vông myaviwen nipaên wê ob yêp luta ge vô he. Kiyang tige o viyin lêm om xam ngô mi xovô pyap. Om il ob nêl kiyang tige i tii vac vac lêm. Nge, il ob la vô Kilisi kiyang wê viyin ge ên xam xovô. ³ Anutu obêc tyuc lec ge od a ob nêl kiyang tige kitong vô xam.

Xomxo wê sea vông vinên wê he vông ge

⁴ Xomxo obêc vông i vin, nang dêc sea ge od he o tiyi wê he ob pilepac nilô i tii vac ge lêm. Vixôhilôg, he ngô Anutu kiyang di vông i vin, di Anutu vông he la dô vac xêseac, di he tulec vizid wê Anutu vông lam ge, di Myakilôhô Ngibua lam dô vac he nilô, ⁵ di he kitong Anutu kiyang mi yaxên, léc nêbê nivaha, di he xovô xêkizêc wê ob val vô buc timuên ge. ⁶ He vông bêge lê, léc wê he obêc sea vông vinên wê he vông ge di vô nîmi vô vihati ge od môp ti o yêp wê he ob lôm vô Anutu tii vac ge lêm. Ên môp wê he vông i vin léc sea ge tiyi xocbê he tul Anutu nu tuc lec xax pola tii vac nang ên nêb xomxo i yê di so vya vô i tii vac.

⁷ A ob nêl kiyang pilepacên lec xomxo wê vông i vin hixôn he wê sea vông vinên ge. He vihati

tiyi xochê kibun wê lun tô lec ge. Lun tô lec kibun, léc vê obêc tyip nivîha mi vô nôn nivîha wê ob ngîdu xomxo xôn ge od Anutu ob yê kibun tige nivîha di vông yaên tige vô nôn tibeac. ⁸ Léc nita obêc tyip vac yuac tige di yaên ob vô nôn nivîha lêm ge od ob ngîdu xomxo xôn lêm, om Anutu ob yê kibun ge nêb nipaên, di obêc buc timuên ge od ngwax ob ya vêl.

⁹ Xam lige wê xe xêmyaa vin lec xam ge, xe nêl kiyang tiga vô xam, léc xe xovô ên xe nêbê xam vông i vin xêkizêc ta di Anutu vô xam vêl ên nipaên, om gwêbaga yuac yuu môp wê xam vông ge vô nôn nivîha. ¹⁰ Ên Anutu o xomxo nipaên ti lêm, om ob lungên yuac nivîha wê xam vông vô i ge lêm. Nge, Anutu yê di xovô yuac nivîha wê xam vông ge, di xovô ên nêbê xam xêmyaa vin lec i om xam mi ngîdu lime vông vinên xôn. Xam vông yuac tyo ilage di i yêp gwêbaga hixôn. ¹¹ Mêgem xe xo vînuş yang ên xe nêb xam toto vông yuac tige i xêkizêc ta di hóm vông vinên wê xam vông ge xôn pîlihi, di bin buc wê Anutu ob tyuc xam ge, ¹² di xam nim i o léc ma lec lêm. Nge, xam timu vô xomxo wê vông i vin di ni o ma lec kiyang lêm ge, ên he ge wê tulec vizid nivîha vihati wê Anutu hilu kiyang pyap ilage ên nêbê ob vông vô he ge.

Anutu hilu kiyang di nêl i lê hixôn

¹³ Môp wê xomxo ngwe ob hilu kiyang ti vô xomxo ngwe ge od ob nêl xomxo levac ti lê hixôn ên nêb xomxo levac tige lê i ngîdu i kiyang xôn. Léc ilage wê Anutu hilu kiyang vô Eblaham ge od o nêl xomxo levac ti lê hixôn ên nêb i ngîdu

kiyang tige xôn lêm. Ên xomxo ti lê o nginoo Anutu lê vêl lêm. Om Anutu nêl ici va lê hixôn.
¹⁴ Kiyang wê Anutu hilu vô Eblaham ge bêga ên nêbê,

“A hilu kiyang vixôhilôg nôn vô ông bê a obêc vông vizid nivîha vô ông, di a obêc vông ông bume i vô tibeac.”

¹⁵ Eblaham ngô kiyang wê Anutu hilu ge di ni o ma lec kiyang tige lêm. Nge, yaxên kiyang ên nêbê obêc vô nôn lec timuên, om kiyang tige vô nôn lec.

¹⁶ Vixôhilôg nôn, xomxo ngwe obêc hilu kiyang vô xomxo ngwe ge od ob nêl xomxo levac lê hixôn, êdêc xomxo ngwe ge i xovô bê i o kityoo kiyang tige lêm. ¹⁷ Mêgem kiyang wê Anutu hilu ge, Anutu nêl ici va lê hixôn ên nêb xomxo wê ob tulec nôn ge, he i xovô bêga bê i o kityoo lêm di ob vô pilepac pilepac vô i kiyang ti lêm.

¹⁸ Om môp yuu ge. Ngwe wê Anutu hilu kiyang di ngwe wê nêl ici va lê hixôn. Môp yuu ge obêc pilepac lêm, di Anutu o tiyi wê ob kityoo il ya môp yuu ge lêm. Om il wê il pec ên môp nipaên mi la kwabo vô Anutu ge, il ob xovô bê Anutu obêc vông i tiyi kiyang wê hilu ge. Om xovôên tige vông il le xêkizêc ta di il hôm kiyang tige xôn pîlihi di bin buc wê kiyang vihati obêc vô nôn lec vô il timuên ge. ¹⁹ Om kiyang wê Anutu hilu vô il ge ob pilepac lêm. Nge, ob vông il le xêkizêc tiyi xocbê anka hôm sip xôn pîlihi mi i le kizêc ge. Il vông i vin kiyang tige om gwêbaga il vihati tiyi wê il ob la le vô Anutu manôn di kitaa vô i, tiyi xocbê ilage Hetplis tîbed la le vô Anutu manôn vac Anutu xumac ngîbua nîlô di kitaa vô i

ge. Nivimihi dia ti yux kisuu xumac nilô tige lec.
²⁰ Lêc Yesu la mug vac xumac ngibua nilô tige mi
 la le vô Anutu manôn ên il kibun ga vihati. Ên
 Yesu ge kô yuac Hetplis wê ob yêp luta tiyi xocbê
 Melkisedek ge.

7

Kiyang lec Hetplis ti wê lê nêbê Melkisedek

¹ A ob nêl kitong lec xomxo ti lê nêbê
 Melkisedek. Melkisedek tu xomxo Selem nên
 king, di kô yuac Hetplis* hixôn, om vông yuac
 vô Anutu kisiinê. Ilage Eblaham la vông vevac
 vô king ya mi hi he yib, mêt lax nêb ob la
 ben, lêc mîla tulec Melkisedek vac môt, mêtêc
 Melkisedek kitaa lec i, om il xovô ên il nêbê
 Melkisedek ge xomxo levac, ² om Eblaham tung
 susu vihati wê i kô vac vevac ge la kidu vigê yuu
 di vông kidu ti vô Melkisedek. Lê Melkisedek
 kehe bêga nêbê king wê viac xomxo ya môt
 bôbac ge. Melkisedek tu xomxo Selem nên king
 di lê wê nêbê Selem ge, kehe bêga nêbê king
 wê viac xomxo ya kiyang malehe ge. ³ Xomxo
 o vyac kivuu Melkisedek lê mi nêl kitong lêm,
 om il lungên Melkisedek ta yuu ma, di mae bue
 taxlee, di buc wê yubac lec ge, di buc wê yib lec
 ge êno. Melkisedek ge tiyi xocbê Anutu nu tuc
 ên wê kô yuac Hetplis wê ob yêp luta ge.

⁴ Xam xovô Melkisedek di xovô bêga bê
 Melkisedek ge xomxo levac. Om Eblaham tung
 susu vihati wê kô vac vevac ge la kidu vigê yuu
 dêc vông kidu ti vô Melkisedek. ⁵ Ilage Anutu

* **7:1:** ông wê Hiblu 2:17.

vinoo xomxo wê pum lec Livai gee vaci ên nêb he i kô yuac daa siên. He Islel vihati, he pum lec Eblaham tiyi xocbê Livai he bue ge. Lêc Moses xolac nêl vô he Islel ên nêbê he i tung he susu vihati i loc kidu vigê yuu, dêc vông kidu ti vô lie Livai wê vông yuac daa siên ge. ⁶ Melkisedek ge o pum lec Livai lêm, lêc Eblaham tung susu vihati wê i vông ge la kidu vigê yuu di vông kidu ti vô Melkisedek. Mêdêc Melkisedek kitaa lec i ên nêbê Anutu wê hîlu kiyang vô Eblaham ge i vông vizid nivîha vô i. ⁷ Il xovô pyap ên il nêbê xomxo ngwe wê vông kitaaên vô xomxo ngwe ge luu ngwe wê kô kitaaên ge vêl, om il xovô ên il nêbê Melkisedek luu Eblaham vêl. ⁸ Livai bue wê kô susu vô lie Islel, di he ge xomxo kibun wê ob yib ge. Lêc Melkisedek ti wê Eblaham vông susu kidu ti vô i ge, xolac nêl ên nêbê i xomxo wê maviha ge. ⁹⁻¹⁰ Mêgem il xovô ên il nêbê ilage xomxo Islel mi vông susu kidu ti vô Livai bue ên wê he mi vông yuac daa siên ge. Lêc buc wê Livai gên o dô lêm ge, bu Eblaham tulec Melkisedek taxlee di vông susu kidu ti vô i, om tiyi xocbê Livai êno vông susu kidu ti vô Melkisedek. Om il xovô ên il nêbê Melkisedek luu Livai bue wê vông yuac daa siên ge vêl.

¹¹ Ilage Anutu vông yuac daa siên vô Livai he bue timuên, di yuac tige tu Moses xolac vihati kehe. Lêc yuac wê Livai vông ge o tiyi wê ob kitya xomxo nên nipaên vêl di vông he vô nivîha nôn ge lêm. Om Anutu vông xomxo wê ob vông yuac tige paha ngwe lam vô il, lêc xomxo tige o tiyi xocbê Elon wê pum lec Livai ge lêm. Nge, tiyi xocbê Melkisedek. ¹² Anutu vông xomxo paha ti

wê tung daa vô Anutu ge lam vô il, om pilepac Moses xolac vac hixôn. ¹³ Ên xomxo paha tige o pum lec Livai lêm. Nge, kehe le vac xomxo ti wê o vông yuac daa siên ilage lêm. ¹⁴ Il xovô pyap ên il nêbê il Apumtau kehe yêp vac Yuda. Lêc Moses xolac o nêl ên nêbê Yuda bue ob kô yuac daa siên lêm. Nge, Livai bue wê he ob kô yuac tige.

¹⁵ Anutu vông xomxo paha ti lam ên nêb i tu Hetplis tiyi xocbê Melkisedek. Om kiyang wê nêbê Anutu pilepac Moses xolac vac ge yêp seac.

¹⁶ Yesu kô yuac Hetplis tige, lêc o pum lec Livai lêm, om o kô yuac tiyi xocbê Moses xolac nêl ge lêm. Nge, Yesu obêc dô maviha luta, om kô lê Hetplis ya xêkizêc wê ici va vông ge. ¹⁷ Di Anutu nêl kiyang lec Yesu bêga ên nêbê,

“Ông kô yuac Hetplis wê ob yêp luta tiyi xocbê Melkisedek ge.”

¹⁸ Anutu kitya Moses xolac vêl, ên môp daa siên o xêkizêc lêm, di o tiyi wê ob ngidu xomxo xôn ge lêm. ¹⁹ Ên xolac wê Moses vông ge o vô xomxo vêl ên he nêl nipaên lêm, om Anutu vông môp paha vô il. Môp paha tige luu môp wê Moses xolac vông ge vêl, ên môp paha tige ob vông il la dô kwabo vô Anutu.

²⁰ Anutu vînoo Yesu ên nêbê i tu Hetplis, lêc o vînoo i pileva lêm. Nge, vînoo i di nêl ici va lê hixôn. Lêc Hetplis ilage, wê lie vînoo he ge, Anutu o nêl ici va lê hixôn lêm. Nge, heche va tu Hetplis tiyi xocbê Moses xolac nêl ge. ²¹ Lêc Yesu ge Anutu vînoo i di nêl ici va lê hixôn, di nêl vô i bêga ên nêbê,

“A Apumtau, a hîlu kiyang di nêl aca va lêg hixôn, om o tiyi wê a obêc pilepac kiyang wê a nêl lec ông ge vac lêm. Om a nêb ông ob kô yuac Hetplis wê ob yêp luta ge.”

²² Anutu vînoo Yesu di nêl ici va lê hixôn, om il xovô ên il nêbê môm paha wê Yesu vông ge ob vô nivîha vô il luu xolac wê Moses vông ge vêl.

²³ Vac Moses xolac ge xomxo ti kô yuac Hetplis, lêc yib di xomxo ngwe kô i nipilêhê. Om he wê kô yuac Hetplis ge vô tibeac, ên he o dô luta lêm. Nge, he yib. ²⁴ Lêc Yesu ge wê kô yuac Hetplis di ob dô luta, om ob vông yuac Hetplis sox vac xomxo ngwe lêm. ²⁵ Om xomxo obêc vông i vin Yesu di vông nilô la vô Anutu ge, od Yesu tiyi wê ob vô he vêl ên he nên nipaên di vông he dô maviha luta lêc luta ge, ên Yesu ob dô maviha luta di kitaa vô Anutu ên nêb i ngîdu he xôn.

²⁶ Yesu tu Hetplis tiyi wê ob ngîdu il xôn ge, ên i ngîbua di nipaên ti o yêp vô i lêm di susu ningeac ti o yêp vac i nilô lêm, di i o timu vô môm wê xomxo nipaên vông ge lêm, di i lê vô levac tiyi xocbê Anutu lê ge. ²⁷ Ilage xomxo ti wê Hetplis ge mi si daa vô Anutu lu tîbed vac klîsmas ti, om taxlee si daa ên nipaên wê ici va vông ge. Pyap dêc si lu ngwe nang ên nipaên wê lie Islel vông ge êno. Lêc Yesu o vông yuac tiyi xocbê he vông ge lêm. Nge, Yesu vông daa lu tîbed, ên wê vông ici va ninivi yib ge. Om vông môm daa siên ge tip vac. ²⁸ Xomxo wê Moses xolac vînoo ên nêb he i kô yuac Hetplis gee, he xomxo xêlehelehe. Lêc timuên ge, Anutu hîlu kiyang di nêl i lê hixôn di vînoo nu tuc wê nipaên ti o yêp vô i lêm ge ên nêb i kô yuac Hetplis mi dô luta lêc luta.

8

Yesu vông yuac Hetplis gê lag puunê

¹ Kiyang vihati wê xe nêl vô xam gwêbaga ge, kiyang tige kehe nêl bêga ên nêbê Yesu ge il nêd Hetplis* wê la dô vô Anutu vigê hiyôv gê lag puunê. ² Om Yesu la dô lag puunê di vông yuac Hetplis vac Anutu ben. Xumac sel nîlô wê ngibua ge tixuu lec Anutu ben kisiinê, lêc Anutu ben kisiinê ge, xomxo ti o lox lêm. Nge, vigwe tige Apumtau vaci ben.

³ Hetplis vihati ge, Moses xolac vînoo he ên nêb he i loc mi tung daa di si daa vô Anutu. Yesu êno kô yuac Hetplis, om Anutu nêbê i êno obêc vông daa vô i. ⁴ Yesu obêc dô lec kibun ga ge od ob kô yuac Hetplis lêm. Ên xomxo kibun ga dô wê ob kô yuac Hetplis di tung daa vô Anutu tiyi xocbê Moses xolac nêl ge. ⁵ He vông he yuac vac Anutu xumac lilo ngibua

gê kibun ga, lêc yuac wê he vông ge tiyi xocbê kinu wê tixuu lec Anutu ben lag puunê ge. Om tiyi xocbê kiyang wê Anutu nêl vô Moses, vô buc wê Moses nêb ob lox xumac lilo sel ge. Anutu nêl vô i ên nêbê,

“Ông xona nêb di lox xumac lilo sel di tung susu vihati vac i tiyi kinu wê a hilung pyap vô ông lec kitôn Sainai ge.”

⁶ Yuac wê Yesu vông ge luu wê xomxo Islel vông ilage vêl. Mêd kiyang paha wê Anutu vông vô il ge luu kiyang tikwê wê Moses xolac vông ge vêl, mêd Yesu vông kiyang paha tige vô nôn

---

* **8:1:** ông wê Hiblu 2:17.

lec vô il. Om kiyang paha tige ob vô nôn nivihã
vô il luu nôn wê Moses xolac nêl ge vêl.

*Kiyang paha luu kiyang tikwê wê Moses vông
ge vêl*

⁷ Môm daa siên wê Moses xolac nêl lec ge obêc
tiyi wê ob kitya xomxo nêl nipaên vêl ge od
Anutu ob vông kiyang paha vô il lêm. Lêc xolac
tikwê ge tiyiên ma. ⁸ Om ilage Anutu nêl xomxo
nêl nipaên kitong ên nêbê,

“A, Apumtau, a nêl vô xam ên a nêbê obêc buc
timuên ge od a obêc hilu kiyang paha vô
xam wê kehe Islel hixôn xam wê kehe
Yuda ge.

⁹ Kiyang paha wê a obêc hilu vô xam ge o tiyi
xochê kiyang wê a vông vô bume ilage
lêm. Ilage vô buc wê a kô he vac vîgwe
Isip di didii he mi la ge od a vông kiyang
vô he ên a nêb he i timu vô. Lêc he o ngô
kiyang wê a nêl ge lêm, om a vô nimig vô
he. A, Apumtau, a nêl bêge.

¹⁰ Nang dêc a nêl ên a nêbê buc tige obêc lam la
vêl lê, lêc a obêc hilu kiyang paha vô xam
Islel bêga bê a obêc vông a xolac paha i
yêp vac xam piyôp, di kivuu i yêp vac xam
nilôm, di a obêc tu xam Anutu di xam ob
tu a nuge.

¹¹ Om xam ob nêl vô xomxo me lime ti bê i xovô
a Apumtau lêm. Ên vô buc tige xomxo wê
lê levac hixôn he wê lê nipwo ge, he vîhati
obêc xovô a.

12 Ên a obêc xo vigwe pisiv ên he di kitya he nê nipaên vêl di a obêc xovô he nê nipaên i tii vac lêm. A, Apumtau, a nêl bêge.”

13 Om kiyang paha wê Anutu hîlu ge vông xolac tikwê tiyôô vac. Ên susu wê vô tikwê ge ob dô buc myabo tya di vô nipaên di ob la xôa ma.

9

Kiyang lec xumac lilo sel wê he Islel lox ilage

1 A ob nêl kitong lec môp tikwê wê Anutu vông vô Moses ge. Anutu hîlung môp wê he Islel ob vông lilo vô i ge, di nêl kiyang vô he ên nêbê he i lox xumac lilo sel ti i le kibun ga. 2 Om he lox xumac sel wê nilô yuu yêp vac ge. Nilô ngwe yêp tax di ngwe yêp timuên. Mêdêc lam ti le vac xumac nilô ngwe wê yêp tax ge. Di tevol ti wê he mi tung blet lec ge le vac xumac nilô tige hixôn. Blet tige tiyi xocbê he tung daa vô Anutu. Om xumac nilô ngwe wê yêp tax ge he nêl ên nêbê xumac nilô ngibua. 3 Mêd he yu nivimihi levac

yux kisuu xumac nilô ngwe wê yêp timuên ge lec. Di he nêl ên nêbê xumac nilô ngwe wê yêp timuên ge xumac nilô ngibua wê ngibua nô.

4 Alta ti wê he vông ya gol ge le vac xumac nilô tige, di he wê vông yuac daa siên ge mi si susu nivivea nivihha lec alta tyo. Di kilong ti wê he nêl ên nêbê kilong wê Anutu kiyang yêp vac ge le hixôn. Di he tul kilong tige ya xax di lipac gol lec vihati. Di susu yon yêp vac kilong tyo nilô bêga nêbê, dêg gol ti wê mana dô vac ge, di xax ti wê Elon pitoa îla lêc den lec ge, di ngidax

yuu wê Anutu kivuu xolac lec di vông vô Moses ilage. ⁵ Mêd he sev xax xochê angela ge yuu di lipac gol lec di lax yuu le lec kilong tige kisii di yuule vilu vilu di vinihi wê yuu vông ge tidii mi la le kisii. Yuu tixuu lec xêseac wê Anutu vông ge. Vac angela yuu mahigun ge Hetplis mi hivip bwoc hi la lec kilong kisii ên nipaên wê he Islel vông ge. Susu mangwe yêp vac xumac lilo sel tige hixôn, léc a ob nêl kiyang dia lec susu vihati lêm.

⁶ Susu wê he vông vac xumac lilo sel ge a nêl gwêbaga. Om a ob nêl kiyang lec xomxo wê mi vông yuac daa siên ge. He mi la vac xumac lilo sel nilô ngwe wê yêp tax ge di vông he yuac tiyi xochê xolac wê Anutu vông vô Moses ge. ⁷ Dom xomxo ti wê kô yuac Hetplis ge ici va tived wê ob la vac xumac nilô ngwe wê yêp timuên ge. Léc ob la vac i tiyi buc vihati lêm. Nge, ob la vac xumac nilô tige lu tived tiyi klismas ti. Om yuac wê Hetplis vông vac xumac nilô ngwe wê yêp timuên ge bêga ên nêbê kô bwoc hi mi la vac xumac nilô tige di vông daa vô Anutu ên nipaên wê i vông ge hixôn nipaên wê lie Islel vông ge êno. ⁸ Om Myakilôhô Ngibua nêl môp tige kehe kitong vô il bêga ên nêbê xumac sel nilô ngwe wê yêp taxlee ge yuac obêc gên yêp vac ge od xomxo vihati o tiyi wê ob la le vô Anutu manôn vac xumac sel nilô ngwe wê yêp timuên ge lêm. Nge, Hetplis tived wê ob la vac. ⁹ Xumac lilo sel tige tixuu lec buc gwêbaga. He mi tung daa di mi si daa, léc daa vihati wê he vông ge o tiyi wê ob kitya he nêl nipaên vêl di vông he nilô vô paha lec ge lêm. ¹⁰ Di môp wê he vông ge xochê

môp yaên yuu mia numên di mia lipacên, môp tigege ngidu ninivi pileva xôn. Lêc Anutu vông môp tigege vô he ên nêb he i timu vô, di i loc tyip lec buc timuên wê ici va obêc vông môp paha ge.

Kilisi vông ici va hi la tu daa

¹¹ Lêc Kilisi val tu il nêd Hetplis* wê viac vizid niviha vihati wê Anutu nêb ob vông vô il ge, mêdec lax dô lag puunê. Vigwe tige niviha yang luu xumac lilo sel wê yêp kibun ga ilage vêl, di xomxo ti o lox ya vigê lêm, ên vigwe tige o vigwe kibun ga ti lêm.

¹² Lêc Kilisi o kô memek hi me bwoc levac nu hi mi la vac xumac sel nilô ngibua ngwe wê yêp timuên ge lêm. Nge, kô ici va hi mi la tung daa vac xumac ngibua tige lu tived. Mêd Anutu yê daa wê i vông ge niviha om vô il vêl ên il nêd nipaên di obêc vông il la dô hixôn i luta lêc luta. ¹³ Môp wê he Islel mi vông ge bêga ên nêbê xomxo ti obêc vông môp nipaên vô Anutu manôn ge, od xomxo wê mi si daa ge ob kô memek hi di bwoc levac vux ti hi di ob pilepac viwev wê he si bwoc levac vêx ge hixôn mia, mêdêc hivip hi yuu viwev la lec xomxo tige ên nêb i lipac ninivi i vô paha lec vô Anutu manôn.

¹⁴ Lêc hi wê Kilisi vông ge luu bwoc hi vêl. Ên nipaên ti o yêp vô Kilisi lêm, di Myakilôhôngibua wê ob dô luta lêc luta ge ngidu i xôn, mêd Yesu vông hi wê i vông ge la tu daa vô Anutu. Om hi wê i vông ge o lipac il nidnivi pileva lêm. Nge, lipac il nilôd vô paha lec di vô il vêl ên môp

---

* **9:11:** ông wê Hiblu 2:17.

wê nôñ maên ge êñ nêb il vông yuac vô Anutu maviha.

¹⁵ Kîlisi vông ici va hi la tu daa vô Anutu, om vông kisoac vac il hixôn Anutu mahigun di vông môp paha wê Anutu vông vô il ge vô nôñ lec. Yesu yib om vô il vêl êñ nipaên vihati wê il vông vô buc wê il timu vô Moses xolac ge. Om xomxo vihati wê Anutu tyuc he lam ge, he wê ob dô maviha luta lêc luta tiyi xocbê kiyang wê Anutu nêl di hîlu pyap ilage.

¹⁶ Xomxo ti obêc yaxên buc wê ob yib ge, od ob nêl nue lie lê lec susu vihati wê i vông ge, di xomxo tyo obêc yib ge, od nue ob kô susu wê ma vông ge. ¹⁷ Êñ ma obêc yib vêl ge, od kiyang wê i nêl ge obêc vô nôñ lec vô nue. Lêc ma obêc gên dô maviha ge od kiyang wê i nêl ge ob vô nôñ lec vô buc wê i gên dô maviha ge lêm. ¹⁸ Mêgem wê xomxo hi bwoc di kô hi mi la tung daa vô Anutu ge od hi tige nêl kitong êñ nêbê bwoc tige yib vêl. Lêc hi obêc ma ge od Moses xolac ob vô nôñ lec vô he lêm. ¹⁹ Ilage xomxo Islel kitucma mi dô di Moses kitong xolac wê Anutu vông vô i ge vihati mi he ngô. Kitong pyap dêc pilepac bwoc hi hixôn mia ningigoên. Mêdêc hêm xax ngen ti wê lê nêbê hisop ge di vivil ya bwoc sipsip niviluhu wê he lipac ya busa hi ge. Mêd hoo xax tige la vac hi di hivip hi la lec kipihac xolac hixôn xomxo, ²⁰ di nêl êñ nêbê,
 “Hi tiga nêl kitong vô xam bê kiyang wê Anutu hîlu pyap ge obêc vô nôñ lec vô xam.”

²¹ Pyap dêc Moses hivip hi la lec xumac lîlo sel, di la hivip hi la lec susu vihati wê dô vac xumac sel nîlô ge. ²² Om môp wê xolac taxlee vông ge

bêga ên nêbê susu tibeac ob vô paha lec ya hi. Lêc hi kipyaxên obêc ma ge od Anutu ob kitya xomxo nên nipaên vêl lêm.

Kilisi vông ici va tu daa di kitya il nêd nipaên vêl

²³ Mêgem he vông xumac lilo sel hixôn susu wê dô vac xumac nilô ge vô paha lec ya bwoc hi. Susu tigege susu kibun, om tiyi xocbê kinu wê tixuu lec susu nôn wê dô kisii ganê ge. Lêc daa nivîha wê luu bwoc hi vêl ge tiyi wê ob vông xomxo vô paha lec. ²⁴ Lêc Yesu o la vac xumac lilo gê kibun ga wê xomxo lox ya vigê ge ti lêm. Xumac lilo kibun ga tiyi xocbê kinu wê tixuu lec vigwe nôn lag puunê. Om Yesu la dô lag puunê di gwêbaga tu il madnôn mi la le vô Anutu manôn ên nêb ob ngidu il xôn.

²⁵ Xomxo Islel ti wê kô yuac Hetplis ge la vac xumac lilo sel nilô wê yêp timuên ge lu tived vac kliskas ti di kô bwoc hi mi la vông daa vô Anutu, di o vông ici va hi lêm. Dom Kilisi ge vông ici va hi la tu daa vô Anutu lu tived. ²⁶ Ên Yesu obêc vông ici va hi la tu daa lu tibeac ge od obêc tiyi xocbê lam kô myavinê di yib lu tibeac, vô buc taxlee wê Anutu tung lag yuu kibun ge di i val tyip gwêbaga hixôn. Lêc Kilisi o vông tibêge lêm. Nge, lam kibun ga lu tived vô buc wê vô kwabo lec buc myahîpu ge, di vông ici va la tu daa vô Anutu ên nêb Anutu i kitya il nêd nipaên vêl. ²⁷ Xomxo vîhati ob yib lu tived, nang dêc Anutu ob yaxên môt yuu kiyang wê he vông ge. ²⁸ Om Kilisi êno lam yib lu tived di vông ici va hi la tu daa vô Anutu ên nêb i kitya xomxo tibeac

nên nipaên vêl. Di Yesu obêc vena lu ngwe nang, lêc ob lôm ên kitya xomxo nên nipaên vêl i tii vac lêm. Nge, obêc lôm ên kô he wê xovô i mi dô bin i ge.

10

Bwoc levac hi o tiyi wê ob kitya il nêd nipaên vêl ge lêm

¹ Xolac taxlee wê nêl môp daa siên ge tiyi xocbê kinu wê tixuu lec môp yuu vizid nivîha wê Kîlisi ob vông vô il timuên ge. Om xomxo wê nêb ob la kwabo vô Anutu ge, daa wê he mi si tiyi klismas vihati ge o tiyi wê ob kitya he nên nipaên vêl ge lêm. ² Ên daa tige obêc tiyi wê ob kitya he nên nipaên vêl ge od he ob la si daa lu tibeac lêm. Nge, he ob la si lu tived. Ên xomxo wê vông lîlo di kitaa vô Anutu ge, he obêc vông daa lu tived tiyi wê ob vông he nilô vô paha lec ge od he ob xovô nipaên wê yêp vac he nilô ge i tii vac lêm. ³ Lêc daa wê he mi si tiyi klismas vihati ge vông he xovô nipaên wê yêp vô he ge tii vac. ⁴ Ên bwoc hi o tiyi wê ob kitya xomxo nên nipaên vêl ge lêm.

⁵ Môp daa siên tige tiyiên ma, om buc wê Kîlisi lam kibun ga ge od nêl vô Anutu ên nêbê,
 “Môp wê xomxo si daa di tung daa ge o tiyi wê ob vông ông wê he nivîha ge lêm. Om ông viac ninivi wê ông nêb ông ob vông vô a ge pyap.

⁶ Môp wê he si bwoc di tung daa mangwe hixôn ên nipaên wê he vông ge, ông xêmyaa o vin lec môp tige lêm.

⁷ Om a nêl vô ông ên a nêbê, Anutu, a val ên a nêb a ob vông yuac tiyi xocbê ông xovô ên ông nêb a vông ge, tiyi xocbê kiyang wê yêp vac kipihac ilage.”

⁸ Môm daa siên ge, he Islel vông i tiyi wê Moses xolac nêl ge. Lêc kiyang tax ngwe wê Yesu nêl ge nêl bêga ên nêbê, “Môm wê he si daa di tung daa mangwe hixôn ge, di môm wê he si bwoc di tung daa ên nipaên wê he vông ge, môm tigeo ông xêmyaa o vin lec lêm.” ⁹ Nang dêc kiyang wê Kîlisi nêl timuên ge bêga ên nêbê, “A val ên a nêb a ob vông yuac i tiyi xocbê ông xovô ên ông nêb a vông ge.” Kîlisi nêl bêge, om Anutu kitya môm daa siên vêl di vông môm paha wê Kîlisi ob lam yib ge. ¹⁰ Om Yesu Kîlisi vông tiyi xocbê Anutu nêl ge di vông ici va ninivi tu daa vô Anutu lu tîbed. Om daa wê Yesu vông ge kitya il wê il vông i vin ge vihati nêd nipaên vêl di vông il tu xomxo ngîbua lec.

¹¹ Xomxo vihati wê kô yuac daa siên ge, he mi si daa vô Anutu tiyi buc vihati. Lêc daa tigeo o tiyi wê ob vô he vêl ên he nên nipaên ge lêm. ¹² Lêc Kîlisi vông daa lu tîbed tiyi wê ob kitya il nêd nipaên vêl i yêp luta ge. Pyap dêc la dô vô Anutu vigê hiyôv, ¹³ di la dô bin buc wê Anutu ob vông xomxo wê vông vevac vô i ge la dô vac Kîlisi kwa ngîbi. ¹⁴ Om daa tîbed wê Yesu vông ge vông xomxo wê vông i vin ge vô paha lec mi i yêp luta.

¹⁵ Myakilôhông Ngîbua êno nêl vô il bêga ên nêbê,

16 “Buc tige obêc lam la vêl, nang dêc a obêc hîlu kiyang paha vô he bêga bê a ob vông a xolac paha i yêp vac he nîlô, di kivuu i yêp vac he piyôp. A, Apumtau a nêl bêge.”

17 Nang dêc nêl tii vac nang ên nêbê,
 “A obêc xovô he nên nipaên hixôn môp nipaên wê he vông ge i tii vac lêm.”

Myakîlôhò Ngîbua nêl bêge. 18 Anutu kitya il nêd nipaên vêl pyap, om môp ti o yêp wê il ob si daa vô Anutu ên nêb i kitya il nêd nipaên vêl ge lêm.

Il tiyi wê il ob la vô Anutu

19 Xam lige, Yesu yib di vông ici va hi la tu daa vô Anutu. Om il tiyi wê il ob la vô Anutu vac viḡwe kisiinê, di il ob xona ên i lêm. 20 Ên môp wê Yesu vông ge lêx nivîmihi dia wê yux kisuu xumac lilo nîlô wê ngîbua nôn ge, di vông môp paha ti wê maviha ge vô il om il êno tiyi wê il ob la le vô Anutu vac i ben kisii ganê ge. Nivîmihi dia ge tixuu lec wê Yesu yib ge. 21 Di Yesu tu il nêd Hetplis wê viac Anutu nue il, 22 di i hi vông il nîlôd vô paha lec di kitya il nêd soên wê yêp vô il ge la vêl, di Yesu lipac il nidnivi vô paha ya mia mayodaên. Om il ob sea kiyang kityooên vihati wê yêp vac il nîlôd ge i loc vêl, di il ob vông i vin di nîlôd i o vô yuu lêm, di il la kwabo vô Anutu. 23 Il ob nêl vông vinên wê il vông ge hixôn vizid nivîha wê il dô bin ge kitong i yêp seac di il ob hôm kiyang tige xôn pîlihi, ên il xovô ên il nêbê Anutu wê hîlu kiyang pyap vô il ge obêc vông i vô nôn lec tiyi wê i nêl ge. 24 Il ob xovô il lige di vông he nîlô i kidu he ên he

xêyaa i vin lecma di he i vông yuac nivihã, ²⁵ di il ob sea môp wê il kitucma di xê da ge lêm, ên xomxo ya sea môp tige lê, léc il ob timu vô môp wê he vông ge lêm. Nge, il ob ngiduma xôn, ên buc wê Apumtau obêc vena lec ge vô kwabo lec.

²⁶ Ên il wê il xovô kiyang nôn pyap ge, il obêc sea kiyang tige vihati di lax vac môp nipaên tiyi xochê il vông ilage ge, od daa ti o yêp wê ob kitya il nêd nipaên vêl ge lêm. ²⁷ Nge, Anutu obêc vông myaviwen nipaên vô il, di xomxo wê vông vevac vô Anutu ge ngwax ob ya he ma vêl.

²⁸ Xolac taxlee wê Anutu vông vô Moses ge nêl bêga ên nêbê xomxo ti obêc pwoo Moses kiyang ti vac di xomxo yuu me yon obêc yê nipaên wê i vông ge di nêl i nêl nipaên kitong ge od lie obêc xo vîgwe pisiv ên i lêm. Nge, xolac nêl ên nêbê he ob hi i yib. ²⁹ Om xam ob nêbê va lec xomxo wê ob vô nîmî vô Anutu nu tuc ge? Kîlisi hi vông kiyang paha wê Anutu hîlu vô il ilage vô nôn lec, di kitya il nêd nipaên vêl. Lêc xomxo vông vinên ti obêc vô nîmî vô Yesu di nêl kiyang nipaên lec Yesu hi di yê Myakilôhò Ngîbua wê xo vîgwe pisiv ên il ge nipaên ge od xomxo tige ob kô myaviwen levac lec luu xomxo wê pwoo Moses xolac vac ge vêl. ³⁰ Ên il xovô Anutu wê nêl bêga ên nêbê, “Môp myaviwen ge, aca va yuac om a ob vông nipaên vac nipaên.” Di Anutu nêl tii vac nang ên nêbê, “Apumtau vaci ob titô i nue vêx yuu vux vihati.” ³¹ Anutu nêl bêge, om Anutu mavîha obêc hôm xomxo ti xôn ên nêb ob vông myaviwen vô i ge od xomxo tige ob xona mabu.

³² Xam léc xovô buc taxlee i tii vac nang. Vô

buc tigeexam kô xovôên lec Anutu. Nang dâc tibii vông viyin levac vô xam ên wê xam vông i vin ge, léc xam le xêkizêc ta. ³³ Vô buc mangwe he kô xam mi lam lax xam le vac he mahigun di nêl kiyang nipaên lec xam di hi xam. Di buc mangwe lime tulec viyin tibêge di xam kilê viyin hixôn he. ³⁴ Di xam xo vigwe pisiv ên he wê xomxo tung he la vac kalabuhu ên wê he vông i vin ge, di buc mangwe tibii la vac xam toto bom di kô xam nêl susu mi la. Léc xam o vông vevac vô he lêm. Nge, xam dô hixôn xêmyaa nivîha, ên xam xovô ên xam nêbê susu wê xam ob kô timuên ge luu susu kibun ga vêl ên ob dô luta. ³⁵ Om xam léc hêm vông vinên wê xam vông ge xôn pilihi, ên xam obêc vông bêge ge od Anutu obêc vông nôn nivîha vô xam timuên. ³⁶ Xam le xêkizêc ta vac vông vinên, ên obêc bêge ge od xam ob vông môp vihati i tiyi xocbê Anutu xo nêb xam vông ge, di xam ob kô nôn nivîha vihati wê Anutu hilu pyap vô xam ge. ³⁷ Ên kiyang yêp vac xolac taxlee bêga ên nêbê,

“Obêc buc myabo ge, od xomxo ti wê nêbê ob vena ge obêc vena, di ob hiyi lec lêm.

³⁸ Di xomxo bôbac wê tu a nuge ge, he ob vông i vin a tiyi buc vihati wê he dô maviha lec kibun ga ge. Léc he ti obêc sea vông vinên wê i vông ge od a nilôg obêc vô nivîha vô i lêm.”

³⁹ Kiyang nêl bêge, léc il o tiyi xomxo wê sea vông vinên wê he vông ge wê Anutu kitya he vêl ge lêm. Nge, il vông i vin om il obêc dô madviha luta.

11

Môp vông vinên kehe

¹ Môp vông vinên wê il vông ge kehe bêga nêbê susu hixôn nôn vihati wê il nêb il ob kô ge, il xovô ên il nêbê Anutu ob vông vô il timuên. Di susu yuu vizid vihati wê il xêên ma ge, il xovô ên il nêbê susu tigeê dô vixôhilôg. ² Xomxo wê dô ilage, he vông i vin om Anutu yê he nivîha. ³ Il vông i vin om il xovô ên il nêbê Anutu tung lag yuu kibun ya kiyang wê ici va nêl ge. Om susu vihati yang wê il xê gwêbaga, Anutu tung he ya susu wê il xêên ma ge.

Ebel yuu Inok yon Nôa

⁴ Ilage Ebel vông i vin Anutu om la tung daa vô i, di Anutu yê daa wê Ebel vông ge nivîha luu daa wê li tuc Ken vông ge vêl. Anutu yê Ebel nivîha ên wê i vông i vin ge di nêl ên nêbê i xomxo nivîha nôn, om Anutu xêyaa vin lec daa wê Ebel vông ge. Ebel yib ilage, léc vông vinên wê i vông ge nêl môp vông vinên kitong vô il gwêbaga hixôn.

⁵ Ilage Inok vông i vin Anutu, om o yib lêm. Nge, dô maviha di Anutu kô i hixôn ninivi yuu kinu yadiluhu mi la lag puunê, om xomxo myag léc o yêvô lêm ên Anutu kô i mi la lag puunê. Di xolac taxlee nêl kitong lec Inok ên nêbê buc wê gên dô maviha ge od vông i vin Anutu om Anutu yê i nivîha. ⁶ Léc xomxo ti obêc vông i vin Anutu lêm ge od Anutu ob yê xomxo tige nivîha lêm. Ên xomxo ti obêc nêb la kwabo vô Anutu ge, od

i vông i vin bêga bê Anutu dô maviha di obêc vông nôn nivîha vô he wê myag i ge.

⁷ Nôa vông i vin Anutu, om ngô kiyang wê Anutu nêl vô i lec lun wê obêc val timuên ge. Nôa xovôên buc tige ma, lêc vông i tîyi wê Anutu nêl vô i ge, om lox sip levac ti di he vinê nue la dô nivîha vac sip nilô. Om vông vinên wê Nôa vông ge nêl xomxo kibun ga nêl nipaên kitong, di Anutu yê Nôa nivîha ên wê vông i vin ge, om nêl ên nêbê Nôa ge xomxo nivîha.

Eblaham yuu Sela

⁸ Ilage Anutu nêl vô Eblaham ên nêbê i sea ben di loc vigwe bangwe wê Anutu nêl i lê lec ên nêb obêc vông vô i ge. Eblaham lungên môm wê ob la vô ge, lêc vông i vin om ngô Anutu kiyang di sea ben mi la. ⁹ Eblaham vông i vin om la dô vac vigwe Kenan wê Anutu nêl ên nêbê ob vông vô i ge. Di la dô vac vigwe tige tîyi xocbê dô dug ge. Om o lox xumac ti lêm. Nge, mi dô vac xumac sel hixôn nu Aisak yuu bu Jekop, ên Anutu hîlu kiyang vô yuu êno ên nêbê yuu lê lec vigwe tige om obêc vông vigwe tige vô yuu.

¹⁰ Lêc Eblaham o vông nilô la vô vigwe Kenan lêm. Nge, vông nilô la vô vigwe lag puunê wê Anutu vaci xovô ên nêb ob vông vô i ge.

¹¹ Sela vô vêxta om o tîyi wê ob kô nipwo ge lêm. Lêc Sela vông i vin kiyang wê Anutu nêl vô i lec nipwo ge ên xovô nêbê Anutu obêc vông kiyang tige vô nôn lec. Mêgem Anutu vông xêkizêc vô Sela om Sela vivi nu. ¹² Eblaham vô kipwoc om o tîyi wê ob kô nipwo ti ge lêm. Eblaham xomxo tîbed, lêc bue timuên vô tîbeac

hiwocên tiyi xocbê pitua wê le lec lag kisiinê di luda wê dô vô gwec ninya ge, om xomxo ti o tiyi wê ob kitong Eblaham bue wê vô tibeac ge lêm.

¹³ Xomxo tigeê vông i vin Anutu tiyi buc vihati mi i la tyip vô buc wê he yib ge hixôn. Lêc buc wê he dô kibun ga ge kiyang wê Anutu hilu pyap ge o vô nôn lec vô he lêm. Om tiyi xocbê he le teva di yê ma la nôn nivîha wê Anutu nêb obêc vông vô he timuên ge, di he xêyaa vô nivîha, di he nêl seac ên nêbê, “Il dô kibun ga tiyi xocbê il lam dô tibii ba ben om il ob dô buc dia lêm. Nge, il ob dô buc myabo tyatya.” ¹⁴ Xomxo wê nêl kiyang tibêge vông xovôên vô il bêga nêbê he myag vigwe ti wê ob tu he ben ge. ¹⁵ Om he o xo vigwe ti wê he sea ilage lêm. Wê he ob nêb lax mi la ben viyang bulac tii vac ge, od ge tiyi, lêc he o vông nilô lax vô vigwe tige lêm. ¹⁶ Nge, he xo ben nivîha ti wê luu he ben ilage vêl. Ge vigwe kisiinê. Om he nêl ên he nêbê Anutu ge he Anutu. Di Anutu ni o yoc ên kiyang tibêge lêm, ên ici va viac vigwe pyap vô he.

¹⁷⁻¹⁸ Ilage Anutu hilu kiyang vô Eblaham ên nêbê, “Bume timuên obêc pum lec num tuc Aisak di he obêc vô tibeac.” Anutu nêl bêge, nang dêc buc timuên ge Anutu nêb ob yaxên Eblaham om nêl vô i ên nêbê, “Ông hi num tuc Aisak i yib di vông i tu daa vô a.” Mêgem Eblaham vông i vin kiyang wê Anutu hilu pyap ge om nêb ob vông Aisak i tu daa tiyi xocbê Anutu nêl vô i ge. ¹⁹ Eblaham xovô bêga ên nêbê Anutu tiyi wê obêc tipi vô Aisak kidî lec maviha vac yibên tii vac nang ge. Om Eblaham nêb ob hi Aisak i

yib lêc Anutu le vac xôn, om tiyi xocbê Eblaham kô Aisak vac yibên.

Aisak yuu Jekop yon Josep

²⁰ Ilage Aisak kitaa lec nu Jekop yuu Iso ên nêb Anutu i vông vizid nivîha vô yuu vô buc timuên, di Aisak vông i vin ên nêbê Anutu obêc vông i tiyi wê i kitaa ge.

²¹ Jekop vông i vin Anutu, om vô kwabo lec buc wê ob yib ge od kitaa lec Josep nu yuu ên nêb Anutu i vông vizid nivîha vô yuu. Pyap dêc hôm pitoa xôn di yu kwa vac di hi vixa pec ên Anutu. Jekop vông i vin ên nêbê Anutu obêc vông i tiyi wê i kitaa ge.

²² Josep vông i vin kiyang wê Anutu hilu vô he Islel ge. Om vô kwabo lec buc wê ob yib ge od Josep nêl ên nêbê vô buc wê he Islel obêc sea Isip ge od he i kô i len mi loc hixôn di loc yev vac vigwe paha.

Moses

²³ He Islel dô vac vigwe Isip, di Isip nêl king ti lê nêbê Pelo ge kidu he Islel ên nêbê he i hi nue vux i yib. Moses yubac di ta yuu ma yê ên nêbê manôn nivîha yang, mêgem yuu kô mi la vun i tiyi dentuc yon. Ên yuu vông i vin Anutu om yuu o xona ên Pelo lêm. ²⁴ Pelo nu vêu ti viac Moses tiyi xocbê i ta ge. Mêdêc Moses lig mi vô levac, lêc vông i vin Anutu om xona nêb tibii i o nêl bê i Pelo nu byac nu lêm. ²⁵ Ên Moses xovô ên nêbê i obêc dô tiyi xocbê tibii Isip ti ge od ob la vac môt nipaên wê he Isip mi vông wê ob vông nilô vô nivîha buc myabo tya ge. Om nêb ob la dô hixôn lie Islel wê Anutu nue ge di kilê viyin

hixôn he. ²⁶ Ên Moses xovô ên nêbê môm wê ob kilê viyin lec Kilisi lê ge luu môm wê ob kô susu niviha wê he Isip vông ge vêl, ên Moses vông nilô la vô vizid niviha wê Anutu obêc vông vô i timuên ge.

²⁷ Moses vông i vin Anutu om sea vigwe Isip mi la, di Pelo xêyaa vô myavinê vô i, lêc Moses o xona ên Pelo lêm. Xomxo ti ob yê Anutu lec manôn lêm, lêc vông vinên wê Moses vông ge tiyi xochê yê Anutu lec manôn, om vông i le xêkizêc. ²⁸ Anutu nêl vô Moses ên nêbê i hivip bwoc sipsip hi la lec vuayen ên angela ti wê Anutu ob vông i lam ge i o lêc hi he Islel nue lêm. Om Moses vông i vin di vông i tiyi xochê Anutu nêl ge. Môm tige môm Pasova.

Islel tibeac vông i vin Anutu

²⁹ He Islel vông i vin Anutu om he la vac Gwec Hi mahigun tiyi xochê môm kwepên mi la kehe vilu ganê. Médêc tibii Isip nêb ob timu vô he vixa, lêc gwec viwen viwen lôm hivun he xôn, di hi he yib mima vêl.

³⁰⁻³¹ Josua vông Islel vux yuu la Jeliko ên nêb yuu i loc xôpac di yê vigwe hixôn susu di lôm nêl kitong vô i. Tibii Jeliko o vông i vin Anutu lêm, lêc vêx yôdac ti lê nêbê Leahp vông i vin. Om kô Islel vux yuu ge mi la vun vac xumac nilô ên nêb tibii Jeliko o hi yuu lêm. Om timuên wê he Islel mila hi tibii Jeliko yib ge od he o hi Leahp hixôn lêm. He Islel vông i vin Anutu ên nêb Anutu ob ngidu he xôn di vông vigwe Jeliko vô he, om he buu di vivac vô vigwe Jeliko tiyi buc vigê vilu di

sec yuu. Mêdêc xenac ngîdax vîxa dia wê vivac Jeliko ge kipê mi la kibun.

³² Om a ob nêl kiyang ya hixôn, me? Ma vêl. Buc tiyiên ma wê a ob nêl kiyang kitong lec Gidion, Balak, Samson, Jepta, Devit, Samyuel, di plopete vihati hixôn. ³³ He vihati vông i vin Anutu. King tibeac kô he nue vevac mi la vông vevac vô he, lêc he ngînoo tibii vevac vihati vêl. Di he viac xomxo ya môm bôbac. Di he kô nôn nivîha wê Anutu hilu kiyang ên nêb ob vông vô he ge. Di tibii nêx he ya la vô noo laion ên nêb noo i ya he, lêc Anutu vông noo laion mya tung xôn. ³⁴ Di tibii nêx he ya la vac ngwax levac, lêc he vông i vin om Anutu hi ngwax yib. Di tibii nêb ob hi he ya yib ya yipac levac, lêc Anutu vô he vêl. He xomxo xêlehelehe, lêc Anutu vông he tu xomxo xêkizêc, om he le xêkizêc vac vevac, di tii tibii vevac la vêl. ³⁵ Di vêx wê nue yib ge, Anutu tipi vô nue kidi lec maviha. Di tibii tung xomxo vông vinên ya la vac kalabuhu di vông myavinê levac vô he di nêl vô he ên nêbê he obêc sea vông vinên wê he vông ge od ob piwelac he vêl ên kalabuhu, lêc obêc ma ge od he ob hi he i yib. Lêc he o sea vông vinên wê he vông ge lêm, ên he xovô ên he nêbê he obêc yib lec vông vinên ge od he ob kidi lec mi dô maviha i luu wê he ob dô maviha gê kibun ga vêl.

³⁶ Di he ya kô viyin bêga nêbê tibii nêl kiyang nipîpaa lec he, di pîsa he ya yihi, di ku ya xôn ya sen, di tung ya la dô vac kalabuhu. ³⁷ Di tibii nêx he mangwe ya ngîdax nêb he i yib, di kiku he mangwe la yuu ya so, di hi he ya yib ya yipac. He vînyum bwoc sipsip yuu memek nivîluhu tiyi

xocbê ngakwi ge ên he nêh susu ma ên he, di he tulec viyin levac, di tibii vông myavinê levac vô he. ³⁸ Tibii tii he la, om he ya la dô vac vigwe myadongên, di ya la dô lec vigwe kitôn, di ya la dô vac ngidax kehe, di ya la dô vac vitovac. Xomxo vông vinên tige, xomxo nivîha yang, om tibii kibun ga o nivîha tiyi wê xomxo vông vinên ob dô vac he mahigun ge lêm.

³⁹ Xomxo vông vinên wê a nêh kiyang lec he ge, he vông i vin, om Anutu yê he nivîha. Lêc kiyang wê Anutu hîlu pyap ge o vô nôn lec vô he lêm. ⁴⁰ Ên Anutu xo ên nêb obêc vông nôn nivîha luu vêl vô il, om nêb ob kituc il hixôn he wê vông i vin ilage la kidu tîbed di ob vông il xôn vô nivîha nôn vô buc tîbed.

12

Il ob vông madnôn i loc vô Yesu

¹ Xomxo wê a nêh kiyang lec he gwêbaga ge, he vihati dô ila lêc yib. Lêc vông vinên wê he vông ge yêp seac vô il, om tiyi xocbê he hîlung môp vông vinên vô il. Om il ob sea môp nîpân yuu susu kibun ga wê ku il xôn ge di tup xêkizêc ya vông vinên wê Anutu vông vô il ge êdêc la ngînoo. ² Om il ob le madnôn i loc vô Yesu, ên Yesu ge tu vông vinên wê il vông ge kehe di ici va ob vông môp vông vinên wê il vông ge vô nôn lec timuên. Yesu xovô ên nêbê obêc timuên ge od Anutu obêc vông i xêyaa vô nivîha, om Yesu le xêkizêc di kilê viyin di yib lec xax tiyi xocbê xomxo nîpân ti. Lêc ni o yoc ên wê xomxo yê i

nipaên ge lêm. Om yib lec xax di lax mi la dô vô Anutu vigê hiyôv.

Anutu vông viyin vô il ên nêb ob titô il

³ Xam léc xovô Yesu. Ên tibii nipaên vông viyin levac vô i, léc i le xêkizêc ta. Om xomxo obêc vông viyin vô xam ge od xam nim i o léc ma lêm, di xam o léc xona ên viyin wê ob tulec xam ge lêm. ⁴ Xam mi vông vevac vô nipaên, léc xam gên o vông vevac di kipyax xam hi sea lêm.

⁵ Xam mêd lungên kiyang wê Anutu nêl vô xam ên nêb i ob ngidu xam xôn ge, me? Anutu nêl vô xam tiyi xocbê ma nêl vô nu ti ên nêbê,

“Nug, Apumtau obêc vông viyin ti vô ông ên nêb ob titô ông nêb nipaên ge, od ông o léc wê ên ông nêbê môt tige vidaaên lêm. Di Anutu obêc hilung ông nêb nipaên vô ông ên nêb ob titô ông ge od ông xêmyaa i o léc vô viyin lêm.

⁶ Ên xomxo wê Anutu xêyaa vin lec he ge, Anutu ob vông viyin vô he vihati ên i titô he nêb nipaên, di xomxo vihati wê Anutu nêl ên nêbê i nue ge, Anutu ob hilung he nêb nipaên vô he di titô he.”

⁷ Kiyang nêl bêge, om xam le xêkizêc di lee yuu bê Anutu i titô xam. Ên môt wê ob titô xam ge nêl kitong vô xam ên nêbê xam tu i nue. Nu tina dô wê ma o titô i lêm ge? Ti o dô lêm. ⁸ Ên mae vihati mi titô nue. Om Mag Anutu titôên xam obêc ma ge od obêc tiyi xocbê xam o tu i nue nôn lêm. Nge, xam ob tiyi xocbê nipwo wê ma maên ge. ⁹ Il ob xovô kiyang bêga hixôn bê

il mage kibun ga, he hi il ên nêb ob titô il, lêc il la dô vac he kiyang kwa ngibi. Om Mag Anutu wê tu il kinud kehe ge, obêc titô il ge od il ob la vac i kiyang kwa ngibi i luu vêl di la dô madviha. ¹⁰ Il mage kibun ga, he dô buc myabo tya, di titô il tiyi xovôên wê he vông ge. Lêc Anutu titô il ên nêb môm titôên i vô nôn nivîha vô il di il tu xomxo ngîbua xocbê Anutu vaci ge. ¹¹ Vô buc wê Anutu ob titô il ge, il ob tulec myavinê, di il nilôd ob vô nivîha lêm. Lêc Anutu obêc titô il pyap ge od môm titôên tige obêc vô nôn nivîha vô il bêga bê il ob tu xomxo wê mi timu vô môm nivîha ge di il ob dô vac kiyang malehe kwa ngibi.

¹² Anutu titô il ên nêb i vô nôn nivîha vô il, om xam vîgêm wê yux kizêc ge xam titô ên i vô xêkizêc ên xam vông yuac ya. Di xam vixam wê vô xêlehe ge xam titô ên i vô xêkizêc lec. ¹³ Di xam vixam i kô xam mi loc vô môm nivîha, êdêc lime wê o vông i vin xêkizêc lêm ge he i o sea vông vinên wê he vông ge lêm. Nge, he i yê môm bôbac wê xam vông ge di lôm timu vô.

¹⁴ Xam vông yuac levac lec môm wê xam ob nêl kiyang malehe vôma ge, di xam vông nilôm i loc diluhu vô Anutu di tu xomxo wê ngîbua ge, ên obêc ma ge od xam ob la dô hixôn Apumtau lêm. ¹⁵ Xam viac xam, gec lêc xam sea môm wê Anutu ob xo vîgwe pisiv ên xam ge. Di xam viac xam, gec lêc xomxo ti didii xam mi la vac môm nîpâên, ên xomxo tige tiyi xocbê xax nôn kilin wê ob vông xam tibêac vô nîpâên. ¹⁶ Xam viac xam ên môm yôdac vêx yuu vux, di xam o lêc vô nîmim vô Anutu tiyi xocbê Iso vông ilage lêm.

Ên Iso ge tuc, om tiyi wê ob kô kitaaên nivîha vô ma. Lêc Iso kitaa yaên vô li môn nêb ob ya. Lêc li môn nêl ên nêbê, “Ông obêc tyuc lec bê mag i vông kitaaên wê nêb ob vông vô ông ge vô a ge od a ob vông yaên vô ông.” Om Iso lee yuu,
¹⁷ mêd buc ya

lam la vêl, lêc Iso nêb ob kô kitaaên nivîha vô ma, lêc ma nêbê tiyiên ma, om Iso byag levac di myag môp wê ob pilepac nilô di kô kitaaên nivîha tige, lêc môp ti o yêp lêm.

Il ob la vô Anutu gê lag puunê

¹⁸ Gwêbaga xam la kwabo vô Anutu, lêc xam o la kwabo vô susu kibun ga ti tiyi wê xam ob hôm ya vigêm ge lêm. Om xam o tiyi xocbê he Islel ilage lêm. Ên he Islel la le kwabo vô kitôn Sainai, mêd he yê ngwax levac wê tum vac vigwe tige, di mapitoc wê mapitoc ta ge hivun kitôn tige xôn, di vigwe viyii levac mabu, ¹⁹ di vuac tyuc vac, di he ngô vya ti, lêc he nêl ên he nêbê he ob ngô vya tige tii vac lêm, ²⁰ ên he xona mabu yocên ên vya wê nêl ên nêbê,

“Xomxo ti obêc lii vigê lec kitôn tiga ge od xam nêx i ya ngidax ên i yib. Di bwoc ti obêc kê kitôn tiga ge od xam hi i yib hixôn.”

²¹ He Islel yê di ngô, om xona mabu, di Moses nêl ên nêbê, “A êno xona mabu di a yetac hixôn.”

²² Lêc il o la vô kitôn Sainai tiyi xocbê he Islel ilage lêm. Nge, il la kwabo vô Anutu om tiyi xocbê il la lec kitôn bangwe lê nêbê Saion di la dô vac Anutu mavîha ben Jelusalem. Vigwe yuu ge tixuu lec Anutu ben lag puunê. Om il obêc mîla tulec angela tibeac wê tibeac hiwocên wê

he kitucma di pimil Anutu ge, ²³ di il ob la dô hixôn Anutu nue wê Anutu kivuu he lê pyap gê lag puunê ge, di il ob la le vô Anutu wê obêc yaxên xomxo vihati nê n môm yuu kiyang ge, di il ob la tulec xomxo vông vinên ilage kinu. He gee wê xomxo nivîha om Anutu vông he vô nivîha nô n. ²⁴ Di il ob la le vô Yesu wê vông kiyang paha wê Anutu hilu vô il ge vô nô n lec ya ici va hi wê kipyax sea ge. Ilage Ebel yib di hi kipyax sea, lêc Yesu hi luu Ebel hi vêl, ê n Yesu hi nêl kiyang nivîha kitong bêga ê n nêbê Anutu kitya il nêd nipaên vêl.

Xam viac xam

²⁵ Xam viac xam di le i lêc vô ninyam kitu vô Anutu kiyang wê nêl vô xam ge lê m. Ilage Moses nêl Anutu kiyang kitong vô he Islel, lêc he ngôn ma, om Anutu vông myaviwen vô he di he o tîyi wê he ob pec ê n myaviwen tige lê m. Di gwêbaga Anutu dô lag puunê di vông kiyang lam vô il. Om xam obêc vô ninyam kitu vô kiyang wê Anutu vaci vông ge od xam ob pec ê n myaviwen nipaên wê Anutu ob vông vô xam ge lê m. Nge, xam obêc kô myaviwen luu wê xomxo ilage kô ge vêl. ²⁶ Ilage Anutu vya vông kibun yoc. Di gwêbaga Anutu nêl vô il pyap ê n nêbê, “Obêc buc timuên ge a obêc vông kibun i yoc tii vac nang. Lêc o kibun pileva lê m. Nge, a obêc vông lag yuu xôn kibun i yoc.” ²⁷ Anutu nêl bêge, om kiyang wê nêl ê n nêbê, “A obêc vông kibun i yoc tii vac nang”, kiyang tige kehe bêga nêbê lag yuu kibun wê Anutu tung ilage obêc yoc di xôa obêc ma, lêc Anutu ben wê yocên obêc ma ge wê ob dô.

²⁸ Mêgem gwêbaga il ob pimil Anutu lê ên wê il ob la dô vac i ben wê ob yoc lêm ge. Om il ob kitaa vô Anutu di vông i yuac i tiyi wê Anutu obêc yê nivîha ge, di il ob xona ên i, di vông i lê i vô levac, ²⁹ ên Anutu wê il vông i vin i ge tiyi xocbê ngwax mahelac wê obêc ya susu vîhati ma vêl ge.

13

Môp toto wê Anutu yê nivîha ge

¹ Xam wê xam vông i vin Kîlisi ge, xam xêmyaa i vin lecma i tiyi buc vîhati. ² Di xam nim i o léc ma lec tibii wê val vô xam ge lêm. Nge, xam kô he mi loc vac bom di viac he nivîha, ên ilage xomxo ya kô angela mi la vac ben di viac he nivîha, léc he lungên di so ên nêb mêd tibii kibun ga.

³ Lime vông vinên wê tibii tung he la dô vac xumac kalabuhu ge, xam léc xovô he i tiyi xocbê xam dô hixôn he ge. Di xam xovô he wê tibii vông he ninivi kilê viyin ge, ên he ninivi tiyi xocbê il nidnivi ge.

⁴ Xam vîhati, xam léc wê môp iimaên i tiyi môp nivîha di le i léc vông môp tige i vô nipaên lêm, ên Anutu obêc vông myaviwen vô he wê vông môp yôdac vêx yuu vux hixôn he wê vông môp iimaên vô nipaên ge.

⁵ Le i léc vông nilô i loc vô mone tîbed lêm. Nge, xam léc xovô bêga bê, “Mone wê a kô ge, a kô tiyi a pyap.” Xam léc nêl bêge, ên Anutu nêl bêga ên nêbê, “A obêc sea ông di vô nimig vô

ông lêm.” ⁶ Anutu nêl bêge, om il xonaên ob ma di il ob nêl bêga bê,

“Apumtau vaci ob ngidu a xôn, om a ob xona lêm. Letya tiyi wê ob vông a vô nipaênê?”

⁷ Xam xovô lime gyovixa wê dô ilage, ên he nêl Anutu kiyang vô xam di he mi timu vô môp vông vinên di i la tyip lec buc wê he yib ge hixôn. Om xam xovô di timu vô môp vông vinên wê he vông ilage.

⁸ Yesu Kilisi dô ıla di gwêbaga di obêc dô luta, di obêc pilepac i lêm. ⁹ Xomxo ya obêc val nêl xolac ba vô xam ên nêb ob pilepac xam la vac môp wê he vông ge od xam o lêc sea Anutu di timu vô môp wê he vông ge lêm. Ên xomxo ya nêl kiyang kityooên lec susu yaên ên nêbê xomxo obêc timu vô ge od ob vô nivîha vô he. Lêc môp tibêge o tiyi wê ob ngidu il xôn ge lêm. Nge, vizid wê Anutu vông ge wê obêc ngidu il xôn di il obêc dô nivîha ya.

Daa wê Anutu yê nivîha ge

¹⁰ Il alta ti le. Alta tige tixuu lec Yesu wê yib ên il nêd nipaên ge, om gwêbaga xomxo obêc timu vô Moses xolac di si daa ge, od môp wê Yesu yib ge ob ngidu he xôn lêm. ¹¹ Xomxo ti wê Hetplis ge kô bwoc hi mi la vac xumac lilo sel nilô di vông i tu daa ên nêb Anutu i yê di kitya he nêl nipaên vêl. Lêc bwoc nôn ge, he kô mi la si vac ngwax gê ninyawehe. ¹² Om vô buc wê Yesu yib ge he kô i êno mi la vac vigwe ninyawehe, di i kilê viyin levac di yib ên nêb ob kitya xomxo vihati nêl nipaên vêl di vông he vô paha lec ya
i

hi. ¹³ Yesu la vac vigwe ninyawehe di kilê viyin, om il êno ob kilê viyin i tiyi xochê i kilê ge. ¹⁴ Ên il xovô ên il nêbê il bed kibun ga ob yêp luta lêm. Om il ob myag vigwe ti wê il ob tulec timuên ge. ¹⁵ Om il ob hi vixad i pec ên Anutu i tiyi buc vihati ên yuac wê Yesu vông ge. Ên daa wê Anutu nêb il ob vông vô i ge bêga, il ob hi vixad i pec ên i di nêl i lê i yêp seac vac myad i tiyi buc vihati.

¹⁶ Le i léc sea môp wê xam mi ngiduma xôn nivîha ge lêm. Om xam titang susu wê xam vông ge i loc vô lime wê nêb susu maên ge ên i ngidu he xôn. Ên môp tibêgee tiyi xochê daa wê xam vông vô Anutu ge, om Anutu yê môp tibêge nivîha.

¹⁷ Lime gyovixa mi viac xam nivîha ên he xovô ên he nêbê obêc buc timuên ge he ob nêl yuac wê he vông ge kitong vô Anutu ên i yaxên he. Om xam ngô he kiyang di loc vac he kwa ngibi, ên xam obêc vông bêge ge od he ob vông he yuac hixôn nilô nivîha. Léc obêc ma ge od he ob vông hixôn nilô viyin, di ob vô nivîha vô xam lêm.

Kitaaên wê ob ngidu il xôn ge

¹⁸ Xam léc kitaa vô Anutu ên i ngidu xe xôn. Xe xovô ên xe nêbê nipaên ti o yêp vac xe nilôm lêm, ên xe nêb xe ob timu vô môp bôbac i tiyi buc vihati. ¹⁹ Om a nêbê xam kitaa vô Anutu ên i vông a lôc vô xam lutibed.

²⁰ Anutu ge kiyang malehe kehe, di i tipi vô il lig Apumtau Yesu kidi lec mavîha vac yibên. Yesu yib di kipyax i hi sea om vông kiyang wê Anutu hilu nêbê ob yêp luta ge vô nôb lec vô

il, om Yesu tu il nêd levac wê viac il tiyi xocbê xomxo viac bwoc sipsip ge. ²¹ Om a kitaa vô Anutu ên a nêb i vông vizid yuu susu nivîha vihati vô xam êdêc xam timu vô môp nivîha wê i vông ge. Dî a kitaa vô i ên a nêbê i vông yuac wê i yê nivîha ge vac xam nilôm lec Yesu Kîlisi lê. Om il ob pîmil Kîlisi lê dî vông i lê i vô levac i yêp luta lêc luta. Nôn.

Kiyang viwen timuên

²² Xam lige, a kidu xam ên a nêbê xam ngô kiyang vihati wê a kivuu vac kipihac ga ên i ngîdu xam xôn. Ên kiyang wê a kivuu vô xam ga, a kivuu kiyang myabo. ²³ Xam ngô lê. Tibii pîwelac il lig Timoti vac kalabuhu dî vông i la. Om Timoti obêc val vô a lutibed ge od xii xôn ob mîloc vô xam.

²⁴ Xe nêl vidiiên vô xam gyovîxa hixôn xomxo vông vinên vihati wê dô hixôn xam ge. Il lige vông vinên wê dô vac vîgwe Itali ge, he êno nêl vidiiên vô xam.

²⁵ Vizid nivîha wê Anutu vông ge i ngîdu xam vihati xôn. Nôn.

Yesu Xolac
The New Testament in the Patep Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcd1f7ad8